

شهردار حاشیه‌ساز

نمی‌توان از سال ۱۴۰۰ نوشت و از علیرضا زاکانی ننوشت. او شهردار تهران است، هجدهمین کلیددار پایتخت، نماینده سابق مجلس و رقیب رفیق در جریان انتخابات سیزدهم ریاست جمهوری. حکمت این که شهرداران تهران معمولاً مردانی پرحاشیه‌اند بر ما پوشیده‌است ولی زاکانی هم یکی از آنها بود. مردی با مدرک دکتری پزشکی هسته‌ای در دست و مخالفان بسیار به دلیل همین مدرک. عده‌ای خواستند او نباشد ولی او هست، درست در بهشت.

مرد حرف آخر

محمدجعفر منتظری، دادستان کل کشور، روز ۱۳ شهریور یک گره کور را باز کرد. او همان کاری را کرد که دادستان کل، یک مدعی العموم باید بکند، کاری با چاشنی قاطعیت و توجه به مردم. ۱۱ سال بود مردم درباره این که بالاخره برگ سبز سند مالکیت خودروست یا سند محضری، بلا تکلیف بودند اما منتظری که گفت کار با برگ سبز حل است، همه چیز تمام شد. او یکی از چهره‌های سال ۱۴۰۰ است.

یک تولد شیرین

خب! اسمش را چه بگذاریم؟ فیروزان خوب است؟ فیروزان می‌شود تلفیقی از اسم پدر و مادرش؛ فیروز و ایران، دو یوزپلنگ قشنگ و زیبای ایرانی. البته شاید یک اسم کم باشد چون گربه‌سانان معمولاً چندقلو می‌زایند، پس باید به اسم‌های بیشتری فکر کرد، یک‌سری اسم که بوی امید و خوشی بدهد. فیروز و ایران اولش همدیگر را نمی‌خواستند. ایران یوزی سه‌ساله است و فیروز یوزپلنگی ۱۱ساله. به قواعد آدمیان که باشد اختلاف سنی‌شان زیاد است؛ یکی اول زندگی و شروع دوران زاد و ولد است و دیگری تقریباً اواخر زندگی و پایان دوره باروری. در تابستان امسال نشد که ایران و فیروز به هم دل بسته شوند یعنی ایران دل به دل فیروز نداد. نگرانی‌ها هم از همین جا شروع شد؛ چون فیروز را از طبیعت زنده‌گیری کرده‌بودند تا به ایران که ماده یوزی در اسارت است نزدیک شود و این همسایگی به تولد نوزادانی منجر شود که ضامن حفظ نسل یوز ایرانی باشد.

ترشویی ایران ولی گرد ناامیدی را در فضا پخش کرد هرچند امیدها را به کل از بین نبرد. امیدها به زمستان بود و موعد بعدی جفتگیری، به زمستانی که می‌توانست آخرین نسل از پدری به نام فیروز را به ایران هدیه دهد، آن هم پدری که برای پدر شدن راه دراز و سختی را پیموده‌بود. فیروز، نرژ آرد در پارک ملی توران بود ولی بعد از شش ماه رصد و پایش با تله‌ای مجهز و استاندارد، زنده‌گیری و بیهوش شد و به مرکز تحقیقات پارک ملی

خاموشی به وقت کرونا

هنگام مرور اتفاقات تلخ و شیرین سال ۱۴۰۰ نمی‌توان از قطعی برق یاد نکرد؛ ماجرای که شرایط سخت تابستان گذشته را سخت‌تر کرد. در واقع قطعی برق، سختی موج پنجم کرونا در تابستان ۱۴۰۰ را کامل کرد. خیلی‌ها در آسانسور گیر افتادند. دانش‌آموزان و معلمان با تاخیر به کلاس‌های مجازی‌شان رسیدند. در پارکینگ برخی خانه‌ها باز نمی‌شد. گرمای هوای تیر و مرداد و خانه‌های بدون کولر همه را کلافه کرده‌بود. سیستم‌های مشاغل الکترونیک که از قضا در آن روزهای دورکار بودند، از کار افتاد. شرایط به قدری از کنترل خارج شد که قطعی برقی حتی دامن شرطرنج‌بازان ایران را هم گرفت و آنها را در مسابقات آنلاین قهرمانی آسیا با مشکل مواجه کرد و باعث شکست شرطرنج‌بازان کشور شد.

برگ سبز، سند شد

یکی از اتفاقات شیرین امسال، مشخص شدن تکلیف مناقشه بین نیروی انتظامی و سازمان ثبت اسناد بر سر نحوه انتقال مالکیت خودرو بود که عمری ۱۰ساله دارد. تا مدتی پیش هر فردی که قصد خرید و فروش خودروی خود را داشت، باید برای انتقال سند به مراکز سند اسناد رسمی مراجعه و با پرداخت هزینه‌ای سند مالکیت را به فرد خریدار منتقل می‌کرد. این اما همه داستان نبود؛ به جز این در زمان تعویض پلاک دوباره برگ سبز خودرو صادر می‌شد و فرد دوباره باید برای در دست داشتن برگ سبز خودرو مبلغ دیگری را پرداخت می‌کرد. این ناهماهنگی و دوباره‌کاری از اختلاف نظر پلیس و کانون سردفتران ناشی می‌شد. نیروی انتظامی معتقد است صدور برگ سبز برای انتقال مالکیت خودرو ضروری است و برگ سبز همان سند مالکیت خودروست. این در حالی است که محاکم قضایی براساس بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برگ سبز را سند رسمی تلقی نمی‌کردند و معتقد بودند ثبت سند در اسناد و املاک باید انجام شود. همین مساله باعث سرگردانی مردم می‌شد. این که مدرک سند رسمی مالکیت خودرو کدام است؟ ثبت در مراکز ثبت اسناد املاک است یا برگ سبز؟ همین تناقض باعث شده‌بود فردی که قصد خرید و فروش خودروی خود را دارد، از دو مدرک یعنی ثبت سند در دفتر رسمی و نیز برگ سبز خودرو در زمان تعویض پلاک در زمان تعویض پلاک استفاده کند. غائله بر سر به رسمیت شناختن هر کدام از آنها هر از گاهی رسانه‌ای می‌شد و نیروی انتظامی و نیز سردفتران هر کدام حرف خود را محق و درست می‌دانستند. روز ۱۳شهریور امسال اما دادستان کل کشور نامه‌ای منتشر کرد که به این مناقشه پایان داد. دادستان کل کشور در نامه‌ای خطاب به دادستان‌های سراسر کشور برگ سبز خودرو را به عنوان سند مالکیت تایید کرد. پس از انتشار این نامه اعتراضات کانون سردفتران به اوج رسید اما نظر دادستان کل تغییر نکرد تا این رسیدگی به دعوا به مجلس شورای اسلامی رسید. مجلس آب پاکی را روی دست کانون سردفتران ریخت و برگ سبز را به عنوان سند اصلی به حساب آورد، با وجود این اما اعلام کرد هر فردی می‌تواند در دفتر اسناد رسمی هم سند برزند ولی الزامی بر این موضوع نیست. کانون سردفتران هنوز معتقد است به ثبت رساندن سند مالکیت خودرو در دفاتر ثبت سند می‌تواند به روند قانونی خرید و فروش خودرو کمک کند.

یکی از اتفاقات خوب امسال به سرانجام رسیدن تلاش محققان ایرانی برای تولید واکسن بود. این عدد تعداد واکسن‌های ایرانی را روایت می‌کند. واکسن‌های کوو-برکت و فخرآ با روش ویروس غیرفعال ساخته شده‌است. این در حالی که واکسن‌های نورا، پاستوکوک، کوویپارس و اسپایکوزن با روش‌های نوین و نو ترکیب ساخته شده‌اند.

۶ واکسن ایرانی

شیوع ویروس کرونا در کشور سبب شد تعداد خودروهایی که درانتظار تعویض پلاک بودند رکورد بشکنند. اوایل شهریور امسال، رئیس مرکز شماره‌گذاری و تعویض پلاک پلیس راهور ناجا به جام‌جم گفت: یک میلیون و ۲۰۰هزار خودرو در صف تعویض پلاک قرار دارند.

۲۵ سال

یکی از خبرهای عجیب دوران کرونا افزایش آمار ازدواج از فروردین تا پایان آذر بود. معاون وقت ساماندهی امور جوانان دراین باره گفت پس از ۲۵سال که آمار ازدواج منفی بود در ۹ماه اول سال ۱۴۰۰ ثبت ازدواج ۵درصد رشد و ثبت طلاق ۳درصد کاهش یافت. برخی کارشناسان شیوع کرونا و به دنبال آن کاهش هزینه‌های برگزاری مراسم ازدواج را از دلایل احتمالی این رشد می‌دانند.

۱۴۸۹۰۷۶ داوطلب

این تعداد ثبت‌نام‌کنندگان در پنج گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی، هنر و زبان‌های خارجی را در کنکور ۱۴۰۰ نشان می‌دهد. به گفته مشاور رئیس سازمان سنجش آموزش کشور این آمار نسبت به سال گذشته ۱۰درصد رشد داشته و در این میان بیشترین آمار ثبت‌نام مختص گروه آزمایشی علوم تجربی است.

۴ تغییر نام

یکی از جنجالی‌ترین اتفاقات امسال مطرح‌شدن طرح صیانت از کاربران فضای مجازی بود که از سوی نمایندگان مجلس مطرح شد. این طرح پرحاشیه واکنش‌های زیادی به‌همراه داشت. جالب این‌که وزارت بهداشت این طرح تاکنون ۲بار تغییر نام داده است.

۱۴۰۰جامعه به روایت اعداد

مریم خباز

جامعه

۴سال ۱۴۰۰ پر از غم و شادی بود، پر از اتفاقات خوب و بد، مثل همه سال‌هایی که بر ما گذشته و بر ما خواهد گذشت. در این میان اما برخی اتفاقات ارزش این را دارند که دسته‌بندی شوند و در تاریخ به یادگار بمانند مثل همین کاری که ما کرده‌ایم و در زمانی که سال ۱۴۰۰ نفس‌های آخرش را می‌کشد درباره کارنامه قابل توجه واکسیناسیون، ساخت واکسن‌های کرونای ایرانی، تصادفات جاده‌ای، طرح پرحاشیه صیانت از کاربران در فضای مجازی، قربانیان کرونا، شهدای سلامت، ازدواج و طلاق و چند واقعه دیگر نوشته‌ایم. البته این اتفاقات را به زبان اعداد روایت کرده‌ایم.

پایان ۱۰ سال چشم انتظاری معلمان

در فهرست موضوعات و مطالبات بر زمین مانده درکشورمان که از قضا فهرست بلندبالایی هم هست، همیشه یکی از پنج مورد اول، رتبه‌بندی معلمان بود که سال‌های سال زیر نام طرح و لایحه نفس می‌کشید و چند روزی است زیر نام قانون. قانون رتبه‌بندی معلمان تا از طرح به لایحه و از لایحه به قانون تبدیل شود. ۱۰سال طول کشید، آنقدر زیاد که به قول قهما، دم شتر به زمین رسید اما هر قدر سخت و طولانی و هراندازه فرسایشی، بالاخره گره این کار باز شد و دسته‌بندی معلمان نظم و نسقی گرفت. این یکی از اتفاقات خوش سال ۱۴۰۰ است، یکی از آستین‌بالا زدن‌های دولت و مجلس و یکی از جلوه‌های هماهنگی قوا که توانست خیال معلمان کشور را راحت کند، قانونی که در عرض چند ماه جمع و جور شد و تلافی سال‌ها حرف زدن و عمل نکردن و فقط و فقط وعده دادن را درآورد. قانون رتبه‌بندی معلمان همین چند روز قبل یعنی چهارشنبه ۱۸ اسفند با امضای محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس خطاب به ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور برای اجرا، ابلاغ شد که در واقع تکمیل اقدام شورای نگهبان در بررسی موشکافانه این قانون برای جستن انحرافات قانونی و شرعی آن و در نهایت نشاندن مهر تایید پای آن درست در نیمه اسفند بود.

حالا پس از یک دهه انتظار، معلمان هستند و قانون رتبه‌بندی که امید می‌رود هم معیشت فرهنگیان را تامین کند، هم فاصله‌های طبقاتی میان این قشر با سایر کارکنان دولت را از بین ببرد و هم فرهنگ آزردهنده مقایسه‌کردن خود با دیگران را در جامعه معلمان کمرنگ کند. می‌پرسید چطور؟ پاسخش در متن قانون است. براساس قانون رتبه‌بندی معلمان که آموزگاران، دبیران، هنرآموزان، مربیان امور تربیتی، مشاوران، مراقبان سلامت، نیروهای توانبخشی مدارس استثنایی و مدیران و معاونان مدارس را زیر چتر خود قرار می‌دهد، این افراد برمبنای شایستگی‌های عمومی، تخصصی و تجربه‌ای که دارند در رتبه‌های پنجگانه طبقه‌بندی می‌شوند که عبارت است از آموزن‌یار معلم، مربی معلم، استادیار معلم، دانشیار معلم و استاد معلم. این طبقات پنجگانه گویای جایگاه علمی هر فرد در آموزش و پرورش است که علاوه بر این یک حسن هم دارد و آن، این که هر شخصی متناسب با شایستگی‌های فردی‌اش از حقوق و مزایا بهره‌مند می‌شود و از این به بعد فقط باید خودش را با خودش مقایسه کند نه با دیگران.

افزایش ظرفیت رشته‌های پزشکی

امسال بعد از مدت‌ها با افزایش ظرفیت رشته‌های پزشکی موافقت شد؛ اتفاقی که برخی امیدوارند بتواند مشکل نبود پزشک در مناطق محروم را برطرف کند کمبود پزشک یا نبود پزشک در مناطق محروم در سال‌های گذشته کلیدواژه‌های آشنایی است که خیلی هم به گوش رسید. این که نه پزشک متخصص هیچ پزشک عمومی هم در شهرهای محروم وجود ندارد و افرادی که در این مناطق زندگی می‌کنند مجبورند برای درمان به شهرهای دیگر سفر کنند. سرانه پزشک در کشور به ازای هر ۱۰هزار نفر حدود ۱۶ نفر است. این سرانه‌ای است که مورد تایید وزارت بهداشت و درمان است و البته از آمارهای جهانی هم پا است. شورای عالی انقلاب فرهنگی اما معتقد است این عدد کمتر و ۱۳ پزشک به ازای هر ۱۰هزار نفر است. به همین دلیل است که حکم بر افزایش جث تعداد پذیرش دانشجویان داد، بنابراین از سال آینده ظرفیت پذیرش پزشک در آزمون سراسری حدود ۲۰درصد افزایش پیدا می‌کند. تمایل برای نشستن نیمکت‌های پزشکی هم قابل توجه است.

بسیاری از جوانان در سوادی پزشک‌شدن هر سال در کنکور شرکت می‌کنند. سال ۱۴۰۰، حدود ۳۸۴ هزار و ۹۸۸ فرد در رشته علوم تجربی شرکت کردند. ظ رشته‌های پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی اما در کنکور ۱۴۰۰ در دانشگاه‌های علوم پزشکی و آزاد و در دوره‌های روزانه، شبانه، شهریه‌پرداز، سهمیه خودگراان حدود ۹۷۴۸ نفر بوده‌است. حال اما برای سال آینده این ظرفیت‌ها افزایش پیدا کرده‌است. نکته مهم این است که برخی کارشناسان حوزه سا کمبود پزشک را قبول ندارند و معتقدند در کشور نه کمبود پزشک که این توزیع ناعادلانه است که مشکل‌ساز می‌شود. شرایط درباره پزشکان متخصص است. بسیاری از پزشکان عمومی بعد از مشکلات به وجود آمده دستیاران مانند حقوق‌پایین و مسائل بیمه‌ای تمایلی به شرکت در آزمون‌های دس ندارند. هرچند مدیران وزارت بهداشت و درمان وعده داده‌اند شرایط دستیاران را بهبود بخشند اما تمایل دستیاران به رشته‌های پردرآمد تخصصی از تخصص‌های زیبایی و پوست تأمل‌برانگیز است. به همین دلیل نگرانی‌ها درباره کاهش تمایل درس خواندن در برخی تخصص‌ها مخصوصاً تخصص‌های عروق بیشتر هم است. کارشناسان معتقدند در سال‌های نزدیک کمک‌گرتن از متخصصان قلب و عروق سایر کشورها دور از ذهن نیست. اتفاقی سال‌های نخستین دهه ۹۰ رواج داشت. افزایش ظرفیت پزشکان اما در حالی انجام شده‌است که عنوان شده سرانه تعداد پزشکان بعد از چهار سال به ۲٪ در مقابل هر ۱۰هزار نفر می‌رسد.